

การจำลองแบบสองมิติของการขยายตัวอย่างรวดเร็วของ
คาร์บอนไดออกไซด์เหนืออุบัติ

นางสาว กานกวรรณ กรรโนน

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาชีวกรรมเคมี ภาควิชาชีวกรรมเคมี

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-4497-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TWO DIMENSIONAL SIMULATION OF RAPID EXPANSION OF
SUPERCritical CARBON DIOXIDE

Ms. Kanokwan Kanno

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering in Chemical Engineering

Department of Chemical Engineering

Faculty of Engineering

Chulalongkorn University

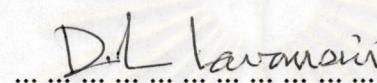
Academic Year 2003

ISBN 974-17-4497-8

Thesis Title   Two dimensional simulation of rapid expansion of supercritical carbon dioxide
By   Miss Kanokwan Kanno
Field of Study   Chemical Engineering
Thesis Advisor   Associate Professor Tawatchai Charinpanitkul, D.Eng

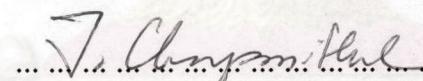

Accepted by the Faculty of Engineering, Chulalongkorn University in
Partial Fulfillment of the Requirements for the Master 's Degree

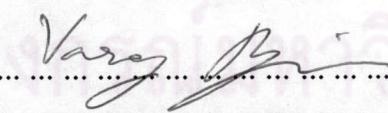
 ..... Dean of Faculty of Engineering
(Professor Direk La vansi, Ph.D.)

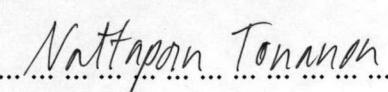
THESIS COMMITTEE

 ..... Chairman
(Associate Professor Suttichai Assabumrungrat, Ph.D.)

 ..... Thesis Advisor
(Associate Professor Tawatchai Charinpanitkul, D.Eng.)

 ..... Thesis Co-Advisor
(Professor Wiwut Tanthanapichakoon, Ph.D.)

 ..... Member
(Varong Pavarajarn, Ph.D.)

 ..... Member
(Nattaporn Tonanon, M.Sc.)

กนกวรรณ กรรโน: การจำลองแบบสองมิติของการขยายตัวอย่างรวดเร็วของคาร์บอนไดออกไซด์เหนือ
จิกฤต(TWO DIMENSIONAL SIMULATION OF RAPID EXPANSION OF SUPERCRITICAL CARBON
DIOXIDE) อ.ทีปรีกษาวิทยานิพนธ์: รศ. ดร. นวัชชัย ชรินพานิชกุล 148 หน้า ISBN 974-17-4497-8

การขยายตัวของของในหลังนี้อิทธิพลผ่านหัวจีดเป็นกระบวนการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการผลิต
อนุภาคขนาดเล็กมากๆ โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงค่าความหนาแน่นสารละลายของของในหลังที่เกิดจากการขยายตัว
ของของในหลักสภาวะเหนืออิทธิฤทธิ์ไปสู่สภาวะก๊าซ การจำลองปรากฏการณ์การขยายตัวอย่างรวดเร็วของ
คาร์บอนไดออกไซด์เหนืออิทธิฤทธิ์โดยอาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ต้องคำนึงถึงการประมวลผลชุดสมการที่นำมา
ใช้ในการพิจารณาแก้ไขการให้ของของในหลัง รวมถึงชุดสมการสภาวะที่ใช้ในการประมาณค่าคุณสมบัติของ
คาร์บอนไดออกไซด์ด้วย

จากการทดสอบพบว่าสมการสภาวะ Soave-Redlich-Kwong EOS ที่ใช้ค่า compressibility of CO_2 เป็น
ชุดสมการสภาวะที่เหมาะสมสำหรับการประมาณค่าคุณสมบัติของคาร์บอนไดออกไซด์

สำหรับเทคนิคที่นำมาใช้ในการพิจารณาแก้ไขการให้ของของคาร์บอนไดออกไซด์ที่เลือกใช้ในงานวิจัยนี้มี 2
เทคนิคคือวิธีผลิตต่างสีบแบบเอ็กซ์พลิสิตและแบบบอมพลิสิต พบร่วมกันที่ได้ให้ค่าที่สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา จาก
การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการขยายตัวของของคาร์บอนไดออกไซด์เหนืออิทธิฤทธิ์ผ่านหัวจีด พบร่วมกันที่มีผลกระทบต่อการขยายตัวของ
ของในหลัง รวมถึงชุดสมการสภาวะที่ใช้ในการประมาณค่าคุณสมบัติของของในหลัง สำหรับการเร็วของ
คาร์บอนไดออกไซด์ที่ถูกจัดออกจากหัวจีดมีผลกระทบต่อการขยายตัวอย่างมาก

ภาควิชา..... วิศวกรรมเคมี..... ลายมือชื่อนิสิต..... อาจารย์..... ครุภรณ์.....
สาขาวิชา..... วิศวกรรมเคมี..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา..... 2546..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาawan.....

4370203021 : MAJOR CHEMICAL ENGINEERING

KEY WORD: RESS / COMPRESSIBLE FLOW / CFD / CARBON DIOXIDE

KANOKWAN KANNO: TWO DIMENSIONAL SIMULATION OF RAPID EXPANSION OF SUPERCRITICAL CARBON DIOXIDE. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR TAWATCHAI CHARINPANITKUL, D. ENG, 148 pp. ISBN 974-17-4497-8

The expansion of supercritical fluid solution through a nozzle is a key step for producing fine particles. It makes use of the density change of a fluid from its supercritical state to its gaseous state due to expansion to a lower pressure environment. Simulation of rapid expansion of supercritical carbon dioxide requires a set of basic equations of fluid flow field and thermodynamic properties of carbon dioxide from suitable equation of state (EOS).

From investigation, it was found that Soave-Redlich-Kwong EOS incorporated with the compressibility factor of carbon dioxide is suitable for estimating of the carbon dioxide thermodynamic properties. The explicit finite-difference and implicit finite-different methods are employed to solve two-dimensional Euler equations for fluid flow field. The calculation results shown that the inlet temperature and inlet pressure gave impact effects on the predicted temperature of flowing fluid passed through the nozzle and for inlet velocity, it could be seen that it rarely gave effect on the predicted temperature of fluid.

ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department Chemical Engineering Student's signature..... *K. Kanno* .....

Field of study Chemical Engineering Advisor's signature..... *J. Charinpanitkul*

Academic year 2003 Co-advisor's signature..... *M. Tantipanichkul* .....

ACKNOWLEDGEMENT

I wish to sincerely express my gratitude to my advisor, Associate Professor Tawatchai Charinpanitkul, for his immense support and encouragement. This also extends to my thesis co-advisor, Professor Wiwut Tanthapanichakoon, who advises me with useful and comments suggestions. In addition to them, Dr. Somprasong Srichai is another one that I am very grateful for his kindness of guiding me through various difficult situations.

I also would like to gratefully acknowledge my thesis committee, for their kind evaluation of my work and valuable suggestions that could be beneficially used to improve my working behavior.

Special thanks to members of the Particle Technology and Material Processing (PTMP) Laboratory, we share our thoughts, ideas, and suggestions together. They provide me many good experiences, and good friends. It 's a memorable period of time in my life.

Thanks are due the Graduate School, Chulalongkorn University and Matching Fund (Senior Research Project of Associate Professor Tawatchai Charinpanitkul) for their research assistantship and their financial support, respectively.

Most importantly, my parents and my family are the greatest who supported me not only financially but also with their love, care, understanding and morale support.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CONTENTS

	Page
ABSTRACT (IN THAI)	iv
ABSTRACT (IN ENGLISH).....	v
ACKNOWLEDGEMENTS	vi
CONTENTS	vii
LIST OF FIGURE.....	ix
LIST OF TABLES	xiii
NOMENCLATURE.....	xiv

CHAPTER

1. INTRODUCTION

1.1 Background	1
1.2 Objectives of the thesis	2
1.3 Scope of the thesis.....	2
1.4 Obtained benefits	3

2. LITERATURE REVIEW .....

3. THEORETICAL CONSIDERATIONS

3.1 Rapid expansion of supercritical solution.....	7
3.2 Compressible Flow	9
3.3 Equation of State.....	10

4. MATHEMATICAL MODELING AND SIMULATION OF RAPID EXPANSION OF SUPERCRITICAL SOLUTION (RESS) IN FLUIDIZED BED

4.1 CFD modeling.....	13
4.2 Governing Equation.....	14
4.3 Numerical Approach	15
4.3.1 Explicit and Implicit Approach : Definitions and Contrasts.....	15

CONTENTS (continue)

	Page
4.3.2 Explicit Finite Difference Method.....	16
4.3.2.1 The numerical method.....	17
4.3.2.2 Assumptions used in the explicit model	18
4.3.2.3 Algorithm of the explicit model.....	19
4.3.2 Implicit Finite Difference Method.....	26
4.3.2.1 The numerical method.....	26
4.3.2.2 Assumptions used in the explicit model	37
4.3.2.3 Algorithm of the explicit model.....	37
5. MODEL VERIFICATION	
5.1 Comparison between Peng-Robinson EOS and Soave Redlich-Kwong EOS.....	42
5.2 Verification of the developed simulation model incorporated with the investigated EOS	47
6. SENSITIVITY ANALYSIS	
6.1 Identification of significant factors for the model.....	59
6.2 Effects of significant factors.....	60
6.2.1 Effect of inlet temperature.....	62
6.2.2 Effect of inlet velocity	66
6.2.3 Effect of inlet pressure	70
7. CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS.....	80
REFERENCES.....	82
APPENDICES.....	84
APPENDIX A	85
APPENDIX B	106
APPENDIX C	139
APPENDIX D	143
APPENDIX E	146
VITA.....	148

LIST OF FIGURES

	Page
Figure 3.1	8
Figure 3.2	9
Figure 4.1	17
Figure 4.2	22
Figure 4.3	23
Figure 4.4	24
Figure 4.5	24
Figure 4.6	25
Figure 4.7	26
Figure 4.8	27
Figure 4.9	28
Figure 4.10	29
Figure 4.11	32
Figure 4.12	40
Figure 4.13	41
Figure 5.1	44

LIST OF FIGURES (continue)

	Page
Figure 5.2 The relation between the pressure and the density of carbon dioxide calculated from Peng-Robinson Equation of State and Soave-Redlich-Kwong Equation of State and the density measured in experiment by Hewlett Packard Co. (Wilmington, DE), 1993 at temperature 333 K	44
Figure 5.3 The relation between the pressure and the density of carbon dioxide calculated from Peng-Robinson Equation of State and Soave-Redlich-Kwong Equation of State and the density measured in experiment by Hewlett Packard Co. (Wilmington, DE), 1993 at temperature 353 K	45
Figure 5.4 The relation between the pressure and the density of carbon dioxide calculated from Peng-Robinson Equation of State and Soave-Redlich-Kwong Equation of State and the density measured in experiment by Hewlett Packard Co. (Wilmington, DE), 1993 at temperature 373 K	45
Figure 5.5 Temperature dependence of relative difference of CO ₂ density predicted by Soave Redlich-Kwong EOS with Zc of CO ₂	46
Figure 5.6 Simplified scheme of the expansion nozzle	48
Figure 5.7 Relative graph of temperature and distance from nozzle at inlet pressure 200 bar and inlet temperature 333 K	51
Figure 5.8 Relative graph of temperature and distance from nozzle at inlet pressure 200 bar and inlet temperature 353 K	52
Figure 5.9 Relative graph of temperature and distance from nozzle at inlet pressure 260 bar and inlet temperature 373 K	53
Figure 5.10 Relative graph of temperature and distance from nozzle at inlet pressure 260 bar and inlet temperature 333 K	54

LIST OF FIGURES (continue)

	Page
Figure 5.11 Relative graph of temperature and distance from nozzle at inlet pressure 260 bar and inlet temperature 353 K	55
Figure 5.12 Relative graph of temperature and distance from nozzle at inlet pressure 260 bar and inlet temperature 373 K	56
Figure 6.1 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet pressure 80 bar and Inlet velocity 0.0 m/s	63
Figure 6.2 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet pressure 80 bar and Inlet velocity 10.0 m/s	64
Figure 6.3 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet pressure 80 bar and Inlet velocity 100.0 m/s	65
Figure 6.4 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet pressure 80 bar and Inlet temperature 300 K	67
Figure 6.5 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet pressure 80 bar and Inlet temperature 340 K	68
Figure 6.6 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet pressure 80 bar and Inlet temperature 380 K	69
Figure 6.7 PT diagram of the throttling process	70
Figure 6.8 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet velocity 0.0 m/s and Inlet temperature 300 K	71
Figure 6.9 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet velocity 0.0 m/s and Inlet temperature 340 K	72
Figure 6.10 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet velocity 0.0 m/s and Inlet temperature 380 K	73
Figure 6.11 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet velocity 10.0 m/s and Inlet temperature 300 K	74
Figure 6.12 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet velocity 10.0 m/s and Inlet temperature 340 K	75

LIST OF FIGURES (continue)

	page
Figure 6.13 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet velocity 10.0 m/s and Inlet temperature 380 K	76
Figure 6.14 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet velocity 100.0 m/s and Inlet temperature 300 K	77
Figure 6.15 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet velocity 100.0 m/s and Inlet temperature 340 K	78
Figure 6.16 Relative graph of temperature and distance from nozzle, Inlet velocity 100.0 m/s and Inlet temperature 380 K	79

LIST OF TABLES

	Page
Table 5.1 Parameters for analytical solution and simulation in this study	43
Table 5.2 Calculation conditions of employed in Reverchon and Pallado's work.	48
Table 5.3 Simulation conditions used in the explicit finite difference simulations	49
Table 5.4 Simulation conditions used in the implicit finite difference simulations	50
Table 5.5 Calculated Percent Relative difference	57
Table 6.1 Ranges of the significant factors	59
Table 6.2 Simulation conditions used in the simulations to find out the significant factors	59
Table 6.3 The simulation conditions for all cases	60
Table A.1 Objective of Subroutines	86
Table A.2 Description of Parameters	87
Table B.1 Objective of Subroutines	107
Table B.2 Description of Parameters	108

NOMENCLATURE

p	= pressure (Pa)
t	= time (sec)
T_{ref}	= Ref. Temperature
E_t	= sum of kinetic and internal energy per unit volume
k	= thermal conductivity
C_p	= heat capacity for constant pressure
C_v	= heat capacity for constant volume
Pr	= Prandtl number
V	= fluid velocity in y direction (horizontal direction)
W	= fluid velocity in z direction (vertical upward direction)
Δt	= Step size of integration, sec
e	= internal energy per unit volume
q_y	= heat flux vector in y direction
q_z	= heat flux vector in z direction

Greek symbol

ρ	= fluid density (kg/m^3)
μ_{ref}	= ref. fluid viscosity ($\text{g}/\text{cm} \cdot \text{s}$)
μ	= fluid viscosity ($\text{g}/\text{cm} \cdot \text{s}$)